REZOLUȚIA (UE) 2023/1902 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 10 mai 2023

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă (EMSA) aferent exercițiului financiar 2021

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă aferent exercițiului financiar 2021,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru transport și turism,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0113/2023),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă (denumită în continuare „agenția") aferent exercițiului financiar 2021 a fost de 105 774 716,82 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 9,36 % față de bugetul pe 2020; întrucât bugetul agenției provine de la bugetul Uniunii și din veniturile operaționale;

B. întrucât în raportul său privind conturile anuale ale agenției pentru exercițiul financiar 2021 (denumit în continuare „raportul Curții"), Curtea de Conturi (denumită în continuare „Curtea") declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente;

Gestiunea bugetară și financiară

1. ia act cu satisfacție de faptul că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2021 au avut ca rezultat o rată de execuție bugetară a creditelor de angajament din exercițiul curent de 99,67 %, ceea ce reprezintă o ușoară creștere de 0,78 % față de 2020, și că rata de execuție a creditelor de plată din exercițiul curent a fost de 97,32 %, ceea ce reprezintă de asemenea o creștere cu 1,24 %;

2. constată cu satisfacție din acțiunile întreprinse în urma descărcării de gestiune pentru 2020, că diferitele măsuri luate pentru a soluționa problema plăților întârziate au condus la o rată foarte scăzută a plăților întârziate, de 0,56 % în 2021; constată, de asemenea, că în 2021 au fost îndeplinite atât obiectivele de execuție de peste 95 % pentru creditele de angajament, cât și obiectivele de anulare a creditelor de plată de mai puțin de 5 %;

Performanța

3. ia act de faptul că agenția utilizează indicatori-cheie de performanță (ICP) pentru a măsura punerea în aplicare a programului său anual de lucru în domeniile-cheie la care contribuie agenția (sustenabilitate și asistență tehnică, siguranță, securitate, servicii digitale și simplificare și supraveghere) și activitățile sale orizontale; ia act de faptul că, în pofida restricțiilor persistente cauzate de pandemia de COVID-19, obiectivele stabilite pentru 2021 au fost atinse în general printr-un nivel ridicat de punere în aplicare a programului anual de lucru;

4. ia act de faptul că agenția a cooperat cu Agenția Europeană de Mediu la o analiză a dimensiunii de mediu a sectorului transportului maritim, care a avut ca rezultat publicarea primului raport de mediu privind transportul maritim european; constată că, având în vedere proximitatea lor geografică, agenția cooperează cu EMCDDA; ia act, de asemenea, de acordul privind nivelul serviciilor încheiat cu EFCA în ceea ce privește mecanismul de rezervă pentru funcția de contabilitate;

5. salută buna funcționare, din 2017, a acordului de lucru tripartit dintre agenție, Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA) și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex); consideră că acest acord este un exemplu de sinergie între agențiile UE, care ar trebui să fie o sursă de inspirație pentru agențiile din alte

([1]) JO C 141, 29.3.2022, p. 72.

domenii; invită agenția să își continue eforturile în acest sens și consideră că este oportun să se intensifice, de asemenea, cooperarea dintre agenție, Agenția Europeană de Mediu și Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului, pentru a aduna date pentru cercetarea științifică privind ecosistemele marine;

6. salută faptul că agenția continuă să pună în aplicare două proiecte de cooperare pentru asistență tehnică cu țările terțe din Marea Mediterană (SAFEMEDIV) și din Marea Neagră și Marea Caspică (BCSEA); consideră că aceste proiecte cu țările terțe sunt un exemplu bun de cooperare pentru îmbunătățirea siguranței maritime, a securității maritime și a conservării mediului marin; invită agenția să își continue eforturile în acest sens și să aibă în vedere o nouă cooperare similară cu țările terțe;

7. salută faptul că agenția continuă să fie un partener-cheie al Comisiei și al statelor membre în ceea ce privește elaborarea de standarde de siguranță maritimă, digitalizarea și simplificarea transportului maritim al UE; salută, de asemenea, asistența tehnică și operațională pe care o oferă agenția;

8. salută în special rolul mai mare al agenției în evaluarea, verificarea și punerea în aplicare a legislației UE în materie de securitate maritimă, care a crescut de-a lungul anilor, în timp ce se așteaptă ca solicitările de sprijin din partea Comisiei și a Autorității AELS de Supraveghere să crească în continuare, ceea ce reflectă prioritatea tot mai mare la nivelul UE;

9. subliniază rolul agenției în monitorizarea apelor europene în cooperare cu statele membre pentru a detecta deversările ilegale de deșeuri și eventualele deversări de petrol; invită agenția să își consolideze în continuare capacitățile de supraveghere și digitale pentru a combate poluarea ilegală a apei; subliniază activitatea agenției de sprijinire a eforturilor de căutare și salvare ale statelor membre;

Politica de personal

10. constată că, la 31 decembrie 2021, schema de personal era completată în proporție de 99,06 %, fiind numiți 210 funcționari și agenți temporari din totalul de 212 posturi autorizate în temeiul bugetului Uniunii (comparat cu 212 posturi autorizate în 2020); constată că în 2021 la agenție au mai lucrat și 50 de agenți contractuali și 13 experți naționali detașați;

11. constată cu satisfacție că a fost realizat echilibrul de gen în rândul personalului de conducere de nivel superior al agenției, 3 din 5 (60 %) fiind femei; ia act, cu îngrijorare, de lipsa echilibrului de gen din cadrul consiliului de administrație al agenției, 47 din 65 (72 %) membri fiind bărbați; ia act, de asemenea, cu îngrijorare, de lipsa echilibrului de gen din cadrul întregului personal al agenției, 172 din 268 (64 %) de posturi fiind ocupate de bărbați; constată, de asemenea, că, în 2021, agenția a lansat cu succes inițiativa Speed Network pentru a le oferi femeilor interesate de un post în cadrul agenției sau, în general, de o carieră în sectorul maritim posibilitatea unei scurte discuții informale cu femei care fac parte din personal; încurajează Comisia și statele membre să aibă în vedere importanța asigurării echilibrului de gen atunci când sunt desemnați membrii consiliului de administrație al agenției;

12. ia act de politica agenției de prevenire a hărțuirii psihologice și sexuale, care include consilieri confidențiali pentru a sprijini personalul și sesiuni periodice de formare și sensibilizare, precum și informații specifice pe intranetul său;

Achizițiile publice

13. constată că, în 2021, au fost inițiate 51 de proceduri de achiziții publice (25 deschise, 3 proceduri speciale cu negociere, 4 proceduri competitive cu negociere și 19 proceduri cu negociere cu valoare foarte scăzută și scăzută) și că au fost semnate în total 65 de contracte;

14. constată că, conform raportului Curții, agenția a modificat 14 contracte specifice pentru prestarea de servicii, valoarea totală a modificărilor fiind de 6,8 milioane EUR, ceea ce reprezintă o creștere de 76 % a valorii inițiale a contractelor, și că aceste modificări nu au fost în conformitate cu articolul 172 alineatul (3) litera (d) din Regulamentul financiar; constată, de asemenea, că sumele plătite în 2021 (5,4 milioane EUR) au rezultat din aplicarea prețurilor unitare stabilite în contractele-cadru respective și s-au încadrat în plafonul inițial al contractului-cadru și că modificările în

cauză nu au schimbat echilibrul economic în favoarea contractantului și nu au condus la o denaturare a concurenței și, prin urmare, plățile rezultate nu au fost afectate; ia act de faptul că, potrivit răspunsului agenției, aceasta a luat măsuri pentru a modifica în consecință viitoarele caiete de sarcini și modele de contracte; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la eventuale evoluții în această privință;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

15. ia act de faptul că agenția utilizează declarații privind conflictele de interese pentru membrii consiliului său de administrație și pentru personalul de conducere de nivel superior; constată, de asemenea, că sunt semnate și alte declarații specifice privind conflictele de interese, cum ar fi cele ale membrilor comisiilor de recrutare; constată, în plus, că agenția utilizează o serie de politici și proceduri pentru a identifica și evita conflictele de interese și că a implementat norme interne privind avertizarea în interes public, inclusiv formare periodică;

16. ia act cu satisfacție de faptul că agenția a elaborat și a pus în aplicare, în martie 2022, „Normele interne privind registrul de transparență al EMSA” și participă la noul acord interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu pentru reprezentanții de interese, semnat de Comisie, Consiliu și Parlament;

17. insistă asupra necesității de a institui norme mai sistematice privind transparența, incompatibilitățile, conflictele de interese și activitățile ilegale de lobby; invită agenția să își întărească mecanismele de control intern, incluzând instituirea unui mecanism intern pentru combaterea corupției;

Controlul intern

18. ia act de faptul că auditul Serviciului de Audit Intern (IAS) privind „Guvernanța informatică și gestionarea portofoliului IT” a fost efectuat de la distanță în 2021 și că IAS a concluzionat că, din cauza restructurării TIC într-un singur departament, agenția a conceput și a implementat în general sisteme eficiente și eficace de gestiune și control pentru mecanismele sale de guvernanță în domeniul tehnologiei informației; constată, de asemenea, că IAS a emis șase recomandări pentru care agenția a elaborat un plan de acțiune; invită agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la eventuale evoluții în această privință;

19. salută faptul că în 2021 Serviciul de Audit Intern al Comisiei și Curtea de Conturi Europeană nu au emis nicio recomandare sau observație critică ce ar putea duce la formularea de rezerve în declarația anuală de asigurare; constată că în 2021 a existat o recomandare legată de o anchetă a OLAF care este în curs de monitorizare;

20. ia act de evaluarea anuală a sistemului de control intern efectuată de agenție și de concluzia sa potrivit căreia toate principiile de control intern și cele cinci componente ale controlului intern au fost puse în aplicare în mod adecvat și sunt în ansamblu eficace, sunt necesare doar îmbunătățiri minore și nu au fost consemnate deficiențe semnificative în materie de control;

Digitalizarea și tranziția verde

21. ia act de faptul că agenția a continuat activitățile de digitalizare în curs de desfășurare de sprijinire a obiectivelor certificatelor electronice pentru a facilita activitatea statelor membre în calitatea lor de state de pavilion, portuare și de coastă și care au sprijinit Comisia în pregătirea evaluării impactului în legătură cu revizuirea Directivei 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]) și a Directivei 2009/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]), care prevăd includerea certificatelor electronice; consideră că agenția poate juca un rol de coordonare în asigurarea siguranței în porturile europene și poate sprijini Comisia în punerea efectivă în aplicare;

22. ia act de lansarea strategiei agenției în domeniul cloud computingului, care permite crearea unui peisaj tehnologic de ultimă generație, accelerând serviciile digitale maritime; salută dezvoltarea Tabloului maritim și punerea în funcțiune a noului SafeSeaNet;

([2]) Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind controlul statului portului (JO L 131, 28.5.2009, p. 57).

([3]) Directiva 2009/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind respectarea obligațiilor statelor de pavilion (JO L 131, 28.5.2009, p. 132).

23. încurajează eforturile agenției de a contribui la Agenda verde europeană pentru transportul maritim prin consolidarea capacității Uniunii de a proteja mediul marin și de a gestiona schimbările climatice, inclusiv prin trecerea la o mobilitate sustenabilă, contribuția transportului maritim fiind reflectată în Strategia pentru o mobilitate durabilă și inteligentă adoptată în decembrie 2020; în plus, reamintește rolul pe care l-ar putea juca agenția în consolidarea capacităților de evaluare a riscurilor în domeniile legate de siguranță, inclusiv pentru instalarea infrastructurii de combustibili alternativi;

24. salută faptul că agenția a continuat să pună în aplicare strategia sa pentru perioada 2020-2024, având în vedere că aceasta va permite agenției să își îndeplinească sarcinile de supraveghere, siguranță și securitate maritimă, contribuind în același timp în mod eficient la prioritățile Uniunii în domeniul digital și al mediului; salută în special publicarea de către agenție, împreună cu Agenția Europeană de Mediu, a primului raport de mediu privind transportul maritim european, în care sunt reunite informații verificate cu privire la amprenta de mediu a activităților de transport maritim; reamintește, în acest context, că toate măsurile viitoare privind clima și mediul trebuie să se bazeze pe o evaluare exhaustivă a impactului și recunoaște că este esențială o abordare la nivel mondial a reducerii emisiilor maritime, prin intermediul OMI;

25. consideră că agenția joacă un rol important în a face apele europene nu doar mai sigure, ci și mai sustenabile și în a contribui la Agenda verde; salută adoptarea politicii de mediu a EMSA și a pilonilor și obiectivelor strategice pentru anii următori prin consolidarea capacității UE de a proteja mediul marin, de a gestiona schimbările climatice, inclusiv prin trecerea la o mobilitate sustenabilă; încurajează agenția să elaboreze măsuri de reducere a utilizării materialelor plastice la bordul navelor;

26. subliniază rolul agenției în punerea în aplicare cu succes a tranziției către combustibilii din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon în transportul maritim; salută, în acest sens, contribuția agenției prin acordarea de sprijin tehnic și de date pentru inițiativele legate de Pactul verde european, inclusiv inițiativa FuelEU în domeniul maritim, inițiativa Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării și activitatea desfășurată în cadrul OMI în ceea ce privește eficiența energetică și intensitatea emisiilor de dioxid de carbon; evidențiază rolul pe care agenția l-ar putea juca în implementarea infrastructurii pentru combustibili alternativi și a tehnologiilor de propulsie eoliană și a instalațiilor de energie din surse regenerabile pe mare; accentuează, prin urmare, că ar putea fi făcute ajustări corespunzătoare ale mandatului agenției, pentru ca aceasta să-și poată întări sprijinul, eventual însoțite de alocarea de mijloace bugetare;

27. încurajează utilizarea de noi tehnologii (inteligența artificială și învățarea automată) și posibila evoluție viitoare a prototipului instrumentului de analiză maritimă al EMSA (EMAT), prezentat la atelierul referitor la serviciile digitale maritime ale agenției, care a avut loc la 15 decembrie 2021; invită agenția să informeze în acest sens autoritatea care acordă descărcarea de gestiune;

28. constată cu satisfacție că agenția a început, în ultimul trimestru al anului 2021, un proiect pentru punerea în aplicare a standardului ISO 27.001 (referitor la managementul securității informației), în vederea pregătirii viitoarelor regulamente privind securitatea cibernetică și securitatea informațiilor; invită agenția să îi comunice autorității care acordă descărcarea de gestiune cum evoluează situația în această privință;

29. încurajează agenția să lucreze în strânsă cooperare cu ENISA, Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică, și CERT-UE, Centrul de răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele și agențiile Uniunii, și să efectueze evaluări periodice ale riscurilor în ceea ce privește infrastructura sa informatică și să asigure efectuarea unor audituri și teste periodice ale sistemelor sale de apărare cibernetică; îi sugerează să ofere programe de formare în domeniul securității cibernetice actualizate periodic pentru toți angajații agenției; invită agenția să accelereze procesul de elaborare a politicii sale în materie de securitate cibernetică, să o prezinte până la 31 decembrie 2023 și să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune;

30. ia act de faptul că, în 2021, agenția a continuat punerea în aplicare a managementului său de mediu și a pregătit și a adoptat prima sa declarație de mediu; ia act cu satisfacție de activitățile și proiectele verzi ale agenției din 2021, cum ar fi faptul că se asigură că energia utilizată provine în proporție de 100 % din surse regenerabile verzi, instalarea de panouri solare fotovoltaice, politica sa de birouri fără hârtie și eforturile sale de reducere la minimum a consumului de apă;

31. ia act de faptul că auditul intern privind înregistrarea în sistemul de management de mediu și audit (EMAS) al UE a avut loc în iunie 2021 și că prima parte a auditului extern de certificare pentru înregistrarea EMAS a fost efectuată în noiembrie 2021; constată cu satisfacție că verificarea externă a fost finalizată în 2022, iar agenția este în prezent înregistrată EMAS și își publică declarația de mediu;

Continuitatea activității în timpul crizei provocate de COVID-19

32. ia act de faptul că pandemia a accelerat integrarea în agenție a unor serii de instrumente și metode care să permită continuarea activității de la distanță, de la difuzarea în direct la tehnologia realității virtuale și până la tehnicile de audit la distanță; încurajează agenția să pună în practică lecțiile învățate în ceea ce privește metodele de lucru de la distanță și hibride, astfel încât să identifice mai bine pe viitor ce reuniuni și ce sarcini pot fi desfășurate mai eficient de la distanță decât cu prezență fizică; constată, în plus, că personalul care se ocupă de funcții direct afectate de restricțiile de călătorie impuse de pandemia de COVID-19, cum ar fi rambursările experților și ale misiunilor, a fost desemnat temporar să îndeplinească alte sarcini și să acopere absențele de personal; constată, de asemenea, că o serie de noi riscuri și oportunități identificate legate de această criză sanitară majoră au fost definite și incluse în registrele actualizate ale riscurilor;

33. ia act cu satisfacție de raportul agenției intitulat „Impactul pandemiei de COVID-19 asupra sectorului maritim din UE”, care a oferit o imagine de ansamblu aprofundată a impactului pandemiei asupra transportului maritim în ceea ce privește traficul, comerțul, drapelurile și proprietatea UE, construcțiile navale, siguranța și inspecțiile de mediu, precum și segmente specifice, cum ar fi croaziera și pasagerii;

Alte observații

34. invită din nou agenția să asigure disponibilitatea site-ului său și în alte limbi decât engleza; consideră că o diversitate lingvistică mai mare va facilita accesul cetățenilor europeni la informații, astfel încât aceștia să înțeleagă și să cunoască mai bine acțiunile Uniunii Europene în domeniul siguranței maritime;

35. salută publicarea de către agenție a raportului său anual pe 2021 privind accidentele și incidentele maritime, care prezintă date statistice privind accidentele și incidentele maritime pentru perioada 2014-2020;

36. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 10 mai 2023 ([4]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([4]) Texte adoptate, P9_TA(2023)0190.